

VARIA

Nationaliteiten en godsdiensten in Zuid-Afrika.

Onlangs zijn het zesde, zevende en achtste deel van de uitkomsten der op 4 Mei 1926 gehouden volkstelling in Zuid-Amerika gepubliceerd, welke betrekking hebben op de afkomst en godsdienst der daar verblijvende Europeanen. Onder „Europeaan” verstaat men er ook Amerikanen, Syriërs, Armeniërs, dus ieder die geen Indiër of geen Naturel is. Van deze Europeanen nu was 85.17 % in de Unie geboren, tegen 74.37 % in 1904.

Van deze 1.676.660 „Europeanen” was verreweg het grootste deel, nl. 166.735, geboren in het Vereenigde Koninkrijk, van de overige waren 9134 Duitschers; 5405 Nederlanders, enz. De meerderheid der Nederlanders woont in de Transvaal (3509), dan in de Kaapprovincie (1203), in Oranje-Vrijstaat (389) en in Natal (304).

Evenals in ons vaderland, is in Zuid-Afrika het aantal kerkelijke richtingen groot en de Engelschen geven in dit opzicht aan de Nederlanders weinig toe. De Nederlandsche Protestantsche kerken samen omvatten 54 percent der Europeesche bevolking, de Engelsche ongeveer 32 percent; voorts tellen de Roomsche-Katholieken 4.24 percent en de Joden 4.23 percent, terwijl de overige religieuze groepen ongeveer 1 percent of minder tellen. Het aantal Israëlieten is betrekkelijk groot en na 1926 nog toegenomen; men moet dat toeschrijven aan de immigratiebeperkingen der Noordamerikaansche Unie, waardoor o.m. de Oosteuropesche Joden getroffen worden, die nu voor een deel in de steden van Zuid-Afrika een nieuw bestaan trachten te veroveren.

(Zuid-Afrika, 1929 no. 11).

De immigratie in Argentinië.

Het immigratie-overschot is voor de periode van 5 jaren, 1923—1927: 554.446. Dit cijfer is slechts twee keer overschreden: 582.824 in de periode 1903—1907 en 866.831 in de periode 1908—1912; echter, het beantwoordt nog niet aan de economische mogelijkheden van het land. De Argentijnsche pers wijst er terecht op, dat een groot aantal der immigranten naar hun vaderland terugkeeren. Van af 1878 tot 1927 zijn 10.034.147 immigranten in Argentinië aangekomen, maar 6.391.052 zijn weer vertrokken, zoodat er een overschot van 3.643.095 blijft, hetgeen nauwelijks 36 % van de totale immigratie bedraagt. Bovendien neemt de Italiaansche immigratie af. In den loop der eerste 10 maanden van 1928 is het aantal Italiaansche immigranten 33.561 lager geweest dan dat gedurende de overeenkomstige periode in 1927 (55.641 tegen 22.080). Vermindering komt overigens bij alle immigranten voor.

Van 1 Januari tot 30 October 1927 zijn 121.515 passagiers tweede en derde klasse aan wal gestapt in de Argentijnsche havens, terwijl, gedurende dezelfde perioden in 1928 dit cijfer gedaald is tot 92.362. Hier volgen de vergelijkende cijfers voor de immigranten der Germaansche en Angelsaksische landen.

	1927 Januari-Oktober	1928 Januari-Oktober
Duitsland	4.285	3.309
Groot-Brittannië	820	779
Zwitserland	519	393
Denemarken	597	338

(Journal de la Société des Américanistes de Paris. Tome XXI).

Hadj in Ned. Oost-Indië.

Omstreeks 1900 bedroeg het gemiddeld aantal bedevaartgangers uit Indië 6.000 per jaar, in 1900 ongeveer 15.000, in 1927: 55.000, gemiddeld sedert 1921: 25.000. Het hooge cijfer van 1927 wordt toegeschreven aan de omstandigheid, dat men meende, in dit jaar een buitengewone gezegende Hadj (nl. op Vrijdag vallende) mede te maken en aan het feit, dat sedert kort de veiligheid in het Heilige Land wederom verzekerd was.

De buitengewesten leveren naar verhouding de meeste Mekkagangers, op Java is het Bantam, dat het hoogste percentage, (21.4 per 10.000 zijner bevolking in 1924) levert. Blijkbaar is er een sterke correlatie tusschen welvaart en het aantal der bedevaartgangers. Men kan aantonen, dat een stijging der prijzen van landbouw- en boschproducten gepaard gaat met een vermeerdering van het aantal Mekkagangers en voorts, dat in de minder welvarende streken hun percentage het laagst is.

(Het Nederlandsche Java-Instituut, no. 5).

Politiek Economisch Weekblad.

In het begin van October verscheen het eerste nummer van dit weekblad, waarvan de taak zal zijn de versterking van de rijkseenheid Nederland-Indië. Het hoopt met populair geschreven artikelen, die niettemin den toets van te rusten op wetenschappelijke basis zullen kunnen doorstaan, de belangstelling van het Nederlandsche volk levendig te houden voor een politiek, die de materiële welvaart van Indië en Nederland beide in het oog houdt.

De redactie bestaat uit de heeren Mr. A. J. A. A. baron van Heemstra, Prof. Mr. F. J. H. Cowan en Dr. Mr. H. H. A. van Gybland Oosterhoff (Stadhouderslaan 2, den Haag). Onder de vaste medewerkers worden genoemd H. Colijn, Prof. Eykman, Kielstra en De Louter, Generaal Swart.

Demografie.

Onlangs publiceerde het Institut international de Statistique, waarvan, zooals bekend is het bureau in Den Haag is gevestigd en Prof. Methorst het algemeen secretariaat voert, een demografische statistiek, betrekking hebbende op verschillende rijken der aarde en als zoodanig dus bij uitstek geschikt om bij vergelijkende demografische studies te worden geraadpleegd. Het boek, „Aperçu de la Démographie des divers pays du Monde”, bestaat uit twee gedeelten: het eerste deel omvat de gegevens betreffende den staat der bevolking, terwijl in het tweede deel de bekende rubrieken over huwelijk, geboorte, sterfte enz. zijn opgenomen.

De volgende cijfers zijn aan het boekwerk ontleend.

De bevolking der aarde werd in 1928 geschat op 1.936.567.000, dus bijna twee miljard, waarvan Azië ruim één miljard en Europa bijna een half miljard bergt; van de overige werelddeelen telt geheel Amerika 238.332.000 inwoners. Europa .s tweemaal zoo dicht bevolkt als Azië en heeft een dichtheidscijfer van 48.6.

Belangwekkend ook zijn de cijfers, die in procenten aangeven het aandeel, welke een bepaald volk in 1920 en 1928 had in de totale bevolking van zijn werelddeel, omdat het ons een inzicht geeft in de wijzigingen gedurende dit negental jaren van de relatieve sterkte dezer volken. Zoo blijkt Duitschland van 1920 tot 1928 gegroeid te zijn van 13.31 tot 13.43 percent der totale Europeesche bevolking, Frankrijk d.e.t. met 0.14 percent te zijn gedaald tot 8.58 percent in 1928, Groot-Brittannië en Ierland te zijn achteruitgegaan van 9.79 tot 9.50 percent, terwijl de Nederlandsche bevolking van 1.53 tot 1.62 percent gestegen is.

Ook de vergelijkende cijfers omtrent het geboorteoverschot zijn instructief; zij toonen ons voor 1927 b.v. de meest uiteenlopende cijfers, van 29.2 per 1000 inwoners in Chili als maximum tot het minimum van 1.7 in Frankrijk!

Dit zijn slechts inleidende cijfers. De tabellen zelf bevatten uitvoeriger

gegevens. Zoo bevat het eerste boek cijfers omtrent de oppervlakte, de totale bevolking en de bevolkingsdichtheid van de verschillende staten en hun provincies (districten) evenals van de steden met meer dan 100.000 inwoners; gegevens betreffende den bevolkingsopbouw in verschillende landen, taal, godsdienst, analfabetisme. Het tweede boek verstrekt voor dezelfde staten cijfers over huwelijkssluiting, geboorte, sterfte en oorzaken van het overlijden, gegevens, welke op een andere wijze bijzonder moeilijk zijn te verkrijgen, en die het boek stempelen tot een waardevol bezit voor hen, die zich met de bestudeering van demografische problemen bezighouden.

De zending op Nieuw-Guinea.

In het „Algemeen Weekblad voor Christendom en Cultuur” wordt een serie erichten gegeven van het zendingswerk op Nieuw-Guinea en de moeilijkheden, welke daarbij worden ondervonden. In deze berichten verneemt men meermalen van de veranderingen, die ten gevolge van de aanraking met de Europeesche cultuur, in het maatschappelijk leven der Inlanders zijn waar te nemen. Vroeger, aldus leest men in nummer 48 van het Weekblad, ontmoette men ze nooit dan gewapend met pijl en boog of speer, tegenwoordig gaan ze gebukt onder den last van tuinvruchten, die te koop worden aangeboden, of wel bieden ze hun arbeidskracht als koopwaar aan Chineezers en Europeanen en kennen ze reeds de ellende der werkloosheid.

„Wording”.

Verschenen is een nieuw maandblad voor volksontwikkeling „Wording” genaamd, onder redactie van L. Havelaar en A. de Koe. Het wil de betrekkingen tusschen de Nederlandsche volkshuizen (Ons Huis) en hun bezoekers levendig houden door den laatsten een dieper inzicht te geven omtrent de beteekenis dier huizen. In dit opzicht hebben de verschillende volkshuizen een gemeenschappelijk belang, hetgeen reeds het vorige jaar tot uiting kwam, toen de Nederlandsche Bond van Volkshuizen gesticht werd; Wording wenscht dit belang te dienen.

Statistische Berichten der Gemeente Soerabaja.

Het Bureau van Statistiek der Gemeente Soerabaja heeft een uitvoerig statistisch overzicht gegeven betreffende deze gemeente over het jaar 1928; daaraan is als afzonderlijke publicatie toegevoegd de verkeersongevallenstatistiek over hetzelfde jaar; deze cijfers vormen een belangrijk gegeven, omdat het verkeer te Soerabaja in de laatste jaren sterk toegenomen is; het is de Indische stad met het drukste en meest intensieve verkeer. Op Pasar Besar, een der drukste en nauwste straten, passeeren dagelijks gemiddeld meer dan 11.000 motorvoertuigen, gedurende de spitsuren binnen elke twee seconden één motorvoertuig.

Uit de vele cijfers blijkt, dat in deze stad, welke ruim 250.000 inwoners telt, in 1928 meer dan 2.000 verkeersongevallen werden geconstateerd, waarvan 89,45 percent veroorzaakt door de schuld der bestuurders en slechts 3,56 percent door die van voetgangers.

Enquêtes.

De ijverige Eugenetische Vereeniging in Nederlandsch-(Oost)Indië zal een tweetal enquêtes houden, waarover bijzonderheden te lezen zijn in haar tijdschrift „Ons Nageslacht” van Mei 1929 blz. 25 v.v. De eene enquête betreft een onderzoek naar den mogelijken invloed van het acclimatisatie-proces op de vrouwelijke geslachtsfuncties in de tropen, de andere — die nog in voorbereiding is — beoogt het verkrijgen van biologische familie-archieven van personen in Indië (Europeanen, Maleiers en vreemde Oosterlingen).

A. V. O.

De vereeniging „Arbeid voor onvolwaardigen” mag zich in een toenemende belangstelling verheugen vooral in Overheidskringen, zooals blijkt uit de omstandigheid, dat reeds 100 gemeenten als lid zijn toegetreden.

Besloten is, weldra een eigen orgaan uit te geven.

Nieuwe regeling van de pacht.

De regeering heeft twee wetsontwerpen ingediend, die uit een agrarisch en sociaal oogpunt zeer belangrijk zijn, een wetsontwerp nl. dat een nieuwe regeling van de pacht beoogt, en één, dat de organisatie van pachtcommissies regelt.

Het eerste ontwerp tracht verbetering te brengen in ons pachtwezen en wel door een regeling van

1. de vergoeding voor verbeteringen, welke de pachter aanbrengt (art. 1630);
2. het recht op remissie (art. 1629a);
3. het recht op verhooging van den pachtprijs (art. 1629a);
4. de continuatie van pacht;
5. de rechtelijke competentie in zaken betreffende tot een pachtovereenkomst.

De wettelijke regeling zal geschieden door vervanging van de desbetreffende artikels van het Burgerlijke Wetboek en door de in het wetsontwerp aangegevene. Hier volgt een overzicht van enkele der belangrijkste bepalingen.

Art. 1630 kent den pachter ingeval de pacht langer dan een jaar geduurd heeft bij het einde der pachtovereenkomst toe „eene naar billijkheid te bepalen schade-loosstelling te voldoen voor de verbeteringen”

Art. 1630a schrijft voor dat de verpachter „eene vermindering van den pacht-prijs (moet) gedoogen, wanneer gedurende een pachtjaar of pachtseizoen tengevolge van buitengewone omstandigheden de opbrengst van het bedrijf aanzienlijk minder is geweest, dan bij het aangaan der overeenkomst te wachten was”.

Art. 1632 d. e. t. opent de mogelijkheid van pachtverhooging wanneer den verpachter door publiekrechtelijke lichamen niet verwachte lasten worden opgelegd wegens buitengewone werken, waardoor het bedrijf van den pachter gebaat wordt.

Het wetsontwerp tot regeling der pachtcommissies bepaalt, dat in elke provincie een of meer pachtcommissies „door Ons” worden ingesteld, waarvan de voorzitter en de voorzitter-plaatsvervanger aan een Nederlandsche Universiteit in de rechtswetenschap of in de rechtsgeleerdheid moeten zijn gepromoveerd dan wel de hoedanigheid van meester in de rechten hebben verkregen op grond van het afleggen van een examen in het Nederlandsch burgerlijk- en handelsrecht, staatsrecht en strafrecht.

De taak dezer pachtcommissies is als volgt omschreven:

- a. het geven van scheidsrechterlijke uitspraken nopens pachtovereenkomsten;
- b. het vaststellen en wijzigen van de voorwaarden van pachtovereenkomsten;
- c. het geven van adviezen in zaken van pacht;
- d. het ontwerpen van model-pachtovereenkomsten;
- e. het geven van voorlichting aan den rechter.

Het kind in de bioscoop.

Het N. Tijdschrift voor Geneeskunde vestigt de aandacht op een artikel van den geneesheer-directeur eener instelling voor abnormale kinderen in de Revue internationale de l'Enfance over den schadelijken invloed van de bioscoopvoorstellingen op kinderen. De beste films bevatten tooneelen van geweld en misdaad, en kunnen dan vooral voor kinderen zeer suggestief zijn. Propaganda-films adverteeren de ondeugden, die zij willen bestrijden. Bovendien is het bijwonen van een filmvertooning van twee uren even vermoeiend als een geheele schooldag, en bij

niet sterke of bij zenuwachtige kinderen is deze vermoedenis nog grooter. De houdingen en gebaren der filmhelden maken op den geest der kinderen een diepen indruk, en de niet geheel normale kinderen (volgens Rouwroy de meerderheid) ziet men onbewust die houdingen en gebaren nabootsen, als zij ingespannen zijn. Noch de keuring van films noch ook het stellen van een leeftijdsgrens zou naar de meening van den schrijver, dien nadeeligen invloed kunnen weren.

International Congress for Sex Research.

Van 3 tot 9 Augustus a.s. zal het tweede internationale congres voor sexueele wetenschappen gehouden worden te Londen in het gebouw der British Medical Association. Onderwerpen van bespreking zullen liggen op het gebied der anthropologie, biologie, gynaekologie, physiologie, psychologie, sociologie en therapie.

De secretaris van het congres, Dr. B. P. Wiesner, heeft maatregelen getroffen, waardoor de reis naar en de deelneming aan het congres, evenals het verblijf te Londen gedurende dien tijd, vergemakkelijkt wordt. Hij stelt zich gaarne beschikbaar tot het verstrekken van inlichtingen. Men schrijve daartoe aan den secretaris van het congres, Department of Animal Genetics, King's Buildings, The University, Edinburgh.

Der Grosse Brockhaus. Vierter Band. Chi-Dob.

Dit vierde deel evenaardt in rijkdom van inhoud en wijze van uitvoering, zijn drie voorgangers. Wat den inhoud betreft, zij in het bijzonder gewezen op enkele uitvoerig informeerende artikels over China en de Chineezzen, het Christendom en zijn cultuur, Duitschland en zijn bewoners. Naar den omvang en de waarde der bijdragen gemeten, zou men dit vierde deel het Duitschlandnummer kunnen noemen; niet minder dan 180 bladzijden van de 824 zijn aan het Deutsche Rijk, zijn geschiedenis en zijn hedendaagsche structuur gewijd. Met de grondigheid en nauwgezetheid, die wij gewend zijn van onze Oostelijke bureu, is hier alles, wat op hun land en het volk betrekking heeft, verzameld. Zoo treft men er o.m. aan een studie over de praehistorie en de anthropologie van het Deutsche volk, een andere over de Deutsch-Amerikaansche literatuur; bij het mooie artikel over de Deutsche kunst heeft de uitgever weder een ruim gebruik gemaakt van illustraties, die ons zelfs kunstwerken van de laatste jaren vertoonen.

De rijkdom aan illustratief materiaal is trouwens opvallend bij het gedeelte over Duitschland; honderden foto's verduidelijken den tekst, terwijl in een 45-tal kaarten en statistieken de beschreven verschijnselen naar hun aantal en geografische verspreiding worden aangegeven.

Verheugend is het ten slotte, bij de lezing van dat gedeelte te kunnen opmerken, dat de samenstellers hier niet vervallen zijn in den loftoon op eigen voortreffelijkheid, die soms de Deutsche literatuur ontsiert. Ook in het historische gedeelte, dat over den Wereldoorlog handelt, wordt een objectiviteit betracht, die de schrijvers eert.